

Samenvatting

Het college hecht goedkeuring aan vervolgonderzoek in het kader van stoffelijke resten, aangetroffen bij de archeologische noodopgraving op 13 maart jl. in de kerk van Wolder. Aangezien het bij dit skelet mogelijk handelt over het historische personage van d'Artagnan, zullen er aanvullende wetenschappelijke onderzoeken plaatsvinden om tot een identificatie ervan te komen. Het voorstel is om vanuit de Gemeente een samenwerking met onderzoekspartijen op te zetten, waarbij de gemeentelijke archeologen coördineren. De kosten voor het vervolgonderzoek worden geraamd op maximaal 30.000 euro en gedekt uit het werkbudget binnen Cultureel Erfgoed. Gelet op de grote lokale en wereldlijke aandacht die de vondst van het skelet heeft teweeggebracht, wordt het wenselijk geacht om meer onderzoek te voeren dan binnen een regulier archeologisch onderzoek standaard aan de orde zou zijn; slechts een summiere fysisch-antropologische beschrijving.

1. Beslispunten

1. Vervolgonderzoek uit te voeren om te komen tot een mogelijke identificatie van het graf van Wolder.
2. Hiervoor een budget van €30.000 ter beschikking te stellen uit het werkbudget Cultureel Erfgoed.
3. Hiervoor een samenwerking aan te gaan met onderzoekspartijen, waarbij de gemeentelijke archeologen een coördinerende rol voeren.

Besluit Burgemeester en wethouders d.d. 6 juli 2026:

Conform.

2. Aanleiding

Op vrijdag 13 maart 2026 werd een aangetroffen skelet in de kerk van Wolder via een noodopgraving door de fysisch-anthropologen van Hogeschool Saxion en onderzoeksbureau BAAC archeologisch gedocumenteerd en gelicht voor nader onderzoek. Het reguliere archeologische onderzoek heeft niet geleid tot een positieve of negatieve identificatie van het skelet met het personage van d'Artagnan. Bij de stoffelijke resten werd deze link al snel gelegd, gezien de musketier Charles de Batz de Castelmore, overleden is bij de belegering van Maastricht in 1673.

Het reguliere onderzoek wordt conform de Erfgoedwet bekostigd door de initiatiefnemer van de opgraving, Stichting 6213 HL. Mede door de grote aandacht vanuit de stad en de media neemt de gemeente haar verantwoordelijkheid als bevoegd gezag door verder uit te zoeken of dit graf van de musketier d'Artagnan is of niet. Aanvullend onderzoek zoals aDNA (*AncientDNA*), C14 datering of isotopenanalyse, dat iets kan zeggen over de herkomst van deze persoon, kan niet financieel verhaald worden op de oorspronkelijke initiatiefnemer. Aangezien de gemeente de regie over deze casus heeft genomen per 5 maart jl., is het aan de gemeente om het vervolgonderzoek te coördineren en te financieren.

3. Beoogd effect

De wetenschappelijke bevindingen tot heden maken dat een identificatie van het aangetroffen skelet met d'Artagnan niet voor 100% kan worden uitgesloten. Vervolgonderzoek moet uitsluitel brengen op de vraag of het zich hier om het skelet handelt van de beroemde d'Artagnan.

4. Argumenten

1.1 Regie en noodzaak van vervolgonderzoek bij de identificatie van het skelet.

Aangezien de buitenwacht met spanning zit te wachten of het aangetroffen skelet daadwerkelijk de beroemde musketier d'Artagnan is, is het niet zinvol bij de reguliere, reeds uitgevoerde onderzoeken in het kader van de noodopgraving te stoppen. Deze onderzoeken hebben niet eenduidig kunnen vaststellen of we hier met de musketier van doen hebben. Vervolgonderzoek in de vorm van aDNA- en isotopenonderzoek zouden hier eventueel uitsluitel over kunnen geven.

2.1 De gemeentelijke archeologen een coördinerende rol te geven in dit onderzoek.

Sinds de gemeente de regie heeft overgenomen, verwachten de gemeenteraad, de inwoners, het archeologische veld en de wereldwijde media antwoorden op de vragen die er spelen. Wij als gemeente dienen, als bevoegd gezag op vlak van archeologie, hierin onze verantwoordelijkheid

te nemen door verder onderzoek te doen en zo de regie te behouden.

3.1 Een extra budget van €30.000 ter beschikking te stellen voor de onderzoeken.

De middelen nodig voor de onderzoeksfase die met dit voorstel ingaat en met als doel tot identificatie van het skelet te komen, kunnen niet verhaald worden op de initiatiefnemer, de Stichting 6213 HL, conform de Erfgoedwet.

5. Kanttekeningen of risico's

- 1.1 Het vervolgonderzoek geeft geen 100% garantie dat hiermee eenduidig vastgesteld kan worden of we hier met d'Artagnan van doen hebben. Bij dergelijke oude resten, met zeker tien generaties verschil, kan nooit een grotere zekerheid dan 75-80% bereikt worden. Het is waarschijnlijker dat we 100% kunnen uitsluiten dat het hem is.
- 1.2 Sterk verstoorde context door eerdere graafwerkzaamheden. Bij de graafwerkzaamheden die voorafgingen aan 13 maart was er geen standaard archeologische documentatie opgesteld, met onomkeerbaar verlies aan veel archeologische informatie tot gevolg. Hierdoor blijft elke conclusie onzeker, zelfs na aanvullend onderzoek.
- 1.3 Doorlooptijd van minimaal 6 maanden, realistischer is driekwart jaar. Langdurige trajecten vergroten risico op vertraging, kostenstijging en afnemende publieke steun.

6. Financiële gevolgen

Voor de financiering van het vervolgonderzoek wordt een eenmalig budget van €30.000 vrijgemaakt vanuit het Werkbudget Cultureel Erfgoed.

7. Vervolgtraject besluitvorming, uitvoering en evaluatie

In de komende maand wordt een samenwerkingsovereenkomst uitgewerkt, inclusief beschrijving van het doel en de criteria, die gespecialiseerde instituten dienen te vervullen om de deelopdrachten te kunnen uitvoeren en waarin de rechten en plichten worden vastgelegd. Naar verwachting kan het vervolgonderzoek per 1 augustus opgestart worden.

De uitvoering van de onderzoeken zal vanaf de start van de samenwerking circa driekwart jaar (9 maanden) duren. Als product zal er een uitgebreide wetenschappelijke rapportage liggen. Tussentijds worden er wel beslismomenten over nut en noodzaak van verder onderzoek ingelast.

8. Communicatie

Over de vaststellingen van de noodopgraving en de wetenschappelijke bevindingen tot heden is er op 2 juli via een schriftelijke perscommuniqué (in 4 talen) gecommuniceerd. Hierin is tevens het voorgestelde vervolgonderzoek gemeld. Gelet op de grote interesse wereldwijd, is het perscommuniqué aangevuld worden met een digitaal vragenuurtje. Dit is door de gemeente geïnitieerd, in samenwerking met de communicatieafdelingen van de onderzoeksinstituten, waarbij de gemeentelijke archeologen en de betrokken wetenschappers van BAAC-Archeologie en Hogeschool-Saxion, alsook een bestuurlijke vertegenwoordiging aanwezig waren. Het persbericht is ook met de Raad gedeeld en als nieuwsbericht op de gemeentelijke website gepubliceerd worden.